

Juridiskās
palīdzības
administrācija

Juridiskās palīdzības administrācijas

2006.gada publiskais pārskats

Rīga
2007

Satura rādītājs:

1. Pamatinformācija.....	3
1.1. Juridiskās palīdzības administrācija un tās juridiskais statuss.....	3
1.2. JPA darbību reglamentējošie tiesību akti	4
1.3. JPA darbības virzieni un kompetence.....	6
1.4. JPA struktūra.....	7
1.5. JPA nodaļas un to uzdevumi	8
2. JPA darbības rezultāti 2006.gadā.....	10
2.1. JPA uzdevumi 2006.gadā.....	10
2.2. Budžeta programmu un apakšprogrammu rezultatīvo rādītāju izpilde.....	11
2.3. Informācija par pakalpojumiem.....	13
2.3.1. Sniegto pakalpojumu veidi	13
2.3.2. Uzlabojumi pakalpojumu pieejamības un kvalitātes nodrošināšanā	16
2.4. Jaunās politikas iniciatīvas.....	18
2.5. Vadības un darbības uzlabošanas sistēmas efektīvas darbības nodrošināšanai	19
3. JPA budžeta informācija	21
3.1. Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums	21
3.2. Veiktie un pasūtītie pētījumi	22
4. JPA personāls	23
5. JPA komunikācija ar sabiedrību.....	27
6. JPA plāns 2007.gadam	28
6.1. Galvenās prioritātes.....	28
6.2. Plānotie pētījumi	28

1. Pamatinformācija

1.1. Juridiskās palīdzības administrācija un tās juridiskais statuss

Juridiskās palīdzības administrācija (turpmāk – JPA) ir Tieslietu ministrijas padotībā esoša tiešās pārvaldes iestāde, kas izveidota 2006.gada 1.janvārī. JPA tika veidota pamatojoties uz 2005.gada 17. martā pieņemto Valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības likumu, kā arī uz 2005.gada 15.novembra Ministru kabineta noteikumiem Nr.869 „Juridiskās palīdzības administrācijas nolikums”.

Ar JPA izveidi Latvijā tika nodrošinātas ikvienas personas tiesības saņemt juridisko palīdzību, neskatoties uz to sociālo statusu vai materiālo stāvokli, konkrētāk – ar šī institūta iedibināšanu arī trūcīgām un maznodrošinātām personām, kā arī personām, kas nav spējīgas nodrošināt savu tiesību aizsardzību, ir iespējams saņemt juridisko palīdzību. Kā otrs katram indivīdam un valstij būtisks tiesību princips, kas tika ieviests ar JPA izveidi, ir valsts kompensāciju sistēma cietušajiem tīšos vardarbīgos noziedzīgos nodarījumos.

Valsts nodrošinātā juridiskā palīdzība un kompensāciju mehānisms cietušajiem katrā Eiropas Savienības valstī tiek organizēts atšķirīgi, taču mērķis visām ir vienots, tādēļ arī valsts garantētās juridiskās palīdzības un valsts kompensāciju cietušajiem sistēma tika veidota un tiek pilnveidota, pamatojoties uz citu valstu pieredzi.

JPA misija jeb virsmērķis ir nodrošināt maznodrošināto un trūcīgo personu un to personu, kuru īpašā situācija, īpašuma stāvoklis un ienākumu līmenis uzskatāms par atbilstošu valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības saņemšanai, pieeju taisnīgai tiesas aizsardzībai, nodrošinot valsts garantētu finansiālu atbalstu juridiskās palīdzības saņemšanai un izveidot taisnīgu un atbilstošu valsts kompensācijas mehānismu tīšos vardarbīgos noziedzīgos nodarījumos cietušajiem.

JPA vīzija ir tāda sabiedrība, kurā ikvienai personai, neskatoties uz tās sociālo vai mantisko stāvokli, ir pieeja taisnīgai tiesai, kā arī taisnīga noziedzīga nodarījuma atlīdzināšana cietušajam par fizisko vai morālo kaitējumu.

1.2. JPA darbību reglamentējošie tiesību akti

JPA darbību regulē gan Eiropas Savienības normatīvie akti, gan nacionālie tiesību akti – likumi un Ministru kabineta noteikumi.

2006.gadā JPA darbību regulēja šādi normatīvie akti:

ES normatīvie akti:

- Eiropas Padomes 2004. gada 29. aprīļa direktīva 2004/80/EK par kompensāciju noziegumos cietušajiem;
- Eiropas Padomes 2003.gada 27.janvāra direktīva 2002/8/EK, kuras mērķis ir pilnveidot tiesu pieejamību pārrobežu strīdos, nosakot kopīgus obligātus noteikumus attiecībā uz juridisko palīdzību šādos strīdos.

Likumi:

- 2006.gada 18.maija likums "Par valsts kompensāciju cietušajiem";
- 2005.gada 17.marta Valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības likums.

Ministru kabineta noteikumi:

- 2006.gada 6.novembra noteikumi Nr.920 „Noteikumi par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības veidiem, maksimālo stundu skaitu, samaksas apmēru un kārtību”;
- 2006.gada 4.jūlija noteikumi Nr. 558 „Noteikumi par personas īpašās situācijas, īpašuma stāvokļa un ienākumu līmeņa atbilstību valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības piešķiršanai”;
- 2006.gada 27.jūnija noteikumi Nr.543 „Noteikumi par valsts kompensācijas pieprasījumu veidlapas paraugu”;
- 2006.gada 7.februāra noteikumi Nr.107 „Noteikumi par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības reģistru”;
- 2005.gada 15.novembra noteikumi Nr.869 „Juridiskās palīdzības administrācijas nolikums”;
- 2005.gada 27.septembra noteikumi nr.727 „Noteikumi par advokāta samaksu par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības sniegšanu kriminālprocesā un

samaksas kārtību” (spēku zaudējuši, aizstāti ar 06.11.2006.MK noteikumiem Nr. 920);

- 2005.gada 7.jūlija noteikumi Nr.407 „Noteikumi par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības veidiem, maksimālo stundu skaitu, samaksas apmēru un kārtību” (spēku zaudējuši, aizstāti ar 06.11.2006.MK noteikumiem Nr. 920);
- 2005.gada 31.maija noteikumi Nr.361 „Noteikumi par iesnieguma veidlapu paraugiem valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības sniedzēja statusa iegūšanai”;
- 2005.gada 31.maija noteikumi Nr.362 „Noteikumi par juridiskās palīdzības pieprasījuma veidlapas paraugu”.

1.3. JPA darbības virzieni un kompetence

Saskaņā ar Valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības likumu, likumu „Par valsts kompensāciju cietušajiem” un nolikumu pastāv divi JPA darbības virzieni, kas nodrošina deleģēto funkciju un uzdevumu īstenošanu:

1. maznodrošināto un trūcīgo personu un to personu, kuru īpašā situācija, īpašuma stāvoklis un ienākumu līmenis uzskatāms par atbilstošu valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības saņemšanai, pieejas nodrošināšana taisnīgai tiesas aizsardzībai;
2. valsts kompensācijas tīšos vardarbīgos noziedzīgos nodarījumos cietušajiem izmaksāšanas nodrošināšana.

JPA funkcijas ir:

- apsaimniekot līdzekļus, kas paredzēti valsts nodrošinātai juridiskai palīdzībai un valsts kompensācijām cietušajiem;
- izskatīt personu iesniegumus par valsts nodrošināto juridisko palīdzību un valsts kompensāciju cietušajiem un pieņemt lēmumu par tās piešķiršanu vai atteikumu to piešķirt;
- nodrošināt juridiskās palīdzības sniegšanu un valsts kompensāciju cietušajiem izmaksāšanu tiesību aktos noteiktajos gadījumos;
- izskatīt personu iesniegumus valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības sniedzēja statusa iegūšanai un slēgt līgumus ar juridiskās palīdzības sniedzējiem;
- likumā noteiktajos gadījumos piedzīt valsts budžeta līdzekļus, kas izmaksāti juridiskās palīdzības nodrošināšanai un valsts kompensācijās cietušajiem.

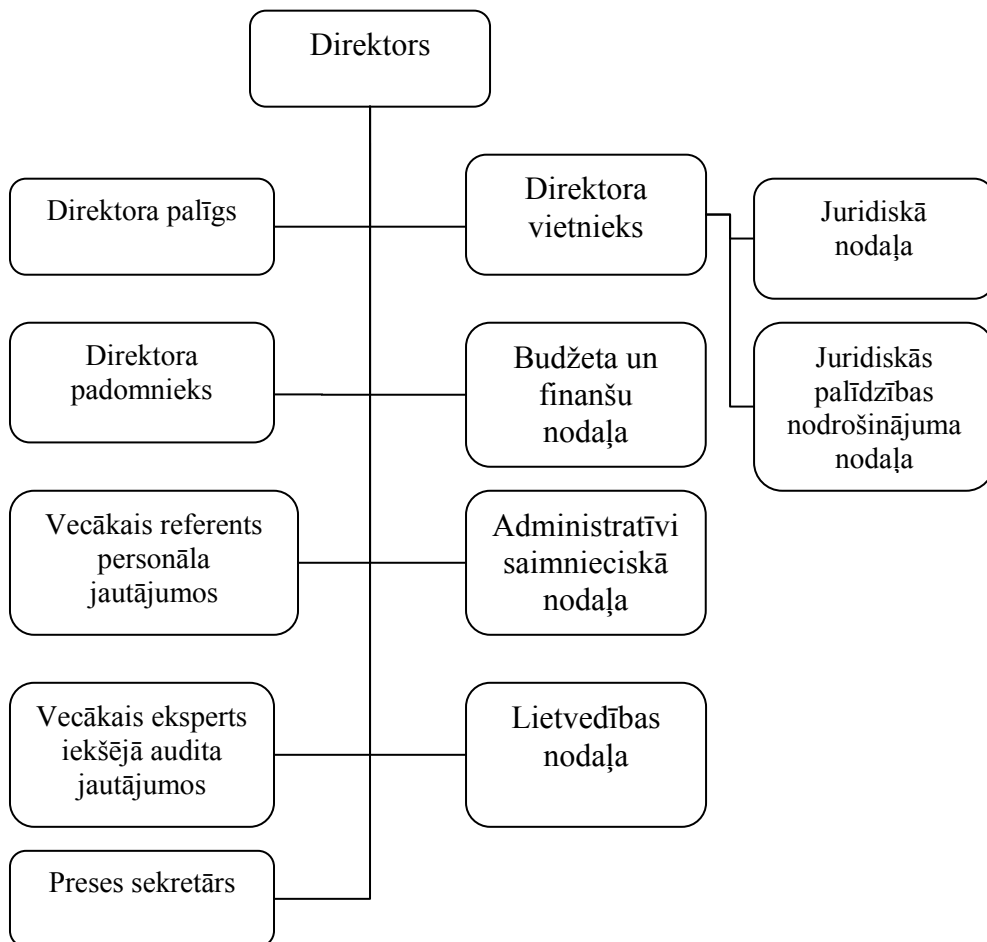
1.4. JPA struktūra

JPA ir viena līmeņa iestāde, t.i., tās administratīvais funkcionālais aparāts atrodas vienkopus, un ir izvietots Rīgā.

JPA darbu vada tās direktors, kuram tieši pakļauti vairāki darbinieki un nodaļas, un direktora vietnieks, kuram pakļauta Juridiskā nodaļa un Juridiskās palīdzības nodrošinājuma nodaļa.

2006.gadā JPA struktūru veido: direktors, direktora vietnieks, Juridiskā nodaļa, Juridiskās palīdzības nodrošinājuma nodaļa, Budžeta un finanšu nodaļa, Administratīvi saimnieciskā nodaļa, Lietvedības nodaļa, direktora palīgs, direktora padomnieks, vecākais referents personāla jautājumos, vecākais eksperts iekšējā audita jautājumos un preses sekretārs.

JPA struktūrvienības shēma*:

* JPA struktūrvienības shēma uz 2006.gada 31.decembri.

1.5. JPA nodaļas un to uzdevumi

Lietvedības nodaļa:

- organizē JPA lietvedības kārtošanu atbilstoši lietu nomenklatūrai, nodrošinot saņemto un nosūtīto dokumentu reģistrāciju un tālāku virzību atbilstoši lietvedības noteikumiem;
- nodrošina lietvedības lietu saglabāšanu un iznīcināšanu atbilstoši normatīvajiem aktiem, kā arī organizē sadarbību ar valsts arhīvu.

Budžeta un finanšu nodaļa:

- organizē JPA budžeta izstrādes procesu un sagatavo JPA finanšu pieprasījumu;
- sagatavo un iesniedz Valsts kasē maksājumu uzdevumus un pēc maksājumu akceptēšanas sakārto tos grāmatvedības reģistros, tai skaitā arī ar valsts kompensācijām cietušajiem un valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības saistītos maksājumus.

Administratīvi saimnieciskā nodaļa:

- nodrošina JPA biroja un tehnisko iekārtu apsaimniekošanu un darba telpu uzturēšanu, informācijas tehnoloģiju uzturēšanu un uzraudzību, nepieciešamo preču un pakalpojumu iepirkumu procedūras;
- nodrošina darba aizsardzības un darba drošības pasākumus administrācijā.

Juridiskā nodaļa:

- izvērtē cietušo valsts kompensācijas pieprasījumus un sagatavo lēmumu projektus par valsts kompensāciju izmaksāšanu vai atteikumu izmaksāt kompensācijas;
- veic iesniegumu juridiskās palīdzības sniedzēja statusa iegūšanai izvērtēšanu un sagatavo juridiskās palīdzības līgumu projektus;

- apkopo un izstrādā ar JPA funkciju izpildi saistīto politikas plānošanas dokumentu un tiesību aktu projektus;
- izskata iesniegumus un sūdzības un sagatavo atbilžu projektus jautājumos, kas saistīti ar JPA darbību, kā arī atbilstoši pilnvarojumam pārstāv JPA intereses tiesā.

Juridiskās palīdzības nodrošinājuma nodaļa:

- organizē un nodrošina pieņemšanu personām, kuras vēršas JPA ar iesniegumiem valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības vai valsts kompensācijas pieprasījumam;
- izvērtē iesniegumus valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības pieprasījumam un sagatavo lēmumu projektus par juridiskās palīdzības piešķiršanu vai atteikumu to piešķirt;
- norīko juridiskās palīdzības sniedzējus juridiskās palīdzības sniegšanai saskaņā ar lēmumu par valsts nodrošināto juridisko palīdzību un veic kontroli pār norīkojuma izpildi.

2. JPA darbības rezultāti 2006.gadā

2.1. JPA uzdevumi 2006.gadā

2006.gadā JPA kā galvenās prioritātes izvirzīja izveidot:

- JPA pārvaldes struktūras;
- valsts garantētās nodrošinātās juridiskās palīdzības sniegšanas mehānismu;
- valsts kompensāciju cietušajiem nodrošināšanas mehānismu.

Pārskata gadā noteiktā prioritāte – JPA pārvaldes struktūras izveide – ir īstenota. Ir izveidots iestādes administratīvais un funkcionālais aparāts, ar kura palīdzību ir iespējama JPA uzdoto uzdevumu izpildes nodrošināšana. Vienlaikus ar pārvaldes struktūras izveidi, JPA ir nodrošināta ar telpām uzdoto uzdevumu īstenošanai, tajā skaitā nodrošinot telpas apmeklētāju pieņemšanai.

Kā JPA pamatmērķi tika noteikti arī atbilstoša valsts kompensācijas un valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības maznodrošinātām un trūcīgām personām mehānismu izveidošana, pamatojoties uz likumā „Par valsts kompensāciju cietušajiem” un Valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības likumā noteiktajiem uzdevumiem.

2.2. Budžeta programmu un apakšprogrammu rezultatīvo rādītāju izpilde

Programmas politikas rezultāti

Nr.p.k.	Rezultatīvais rādītājs	Rādītāja skaitliskā vērtība, %
1.	Pozitīvo lēmumu īpatsvars valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības piešķiršanai	70
2.	Pozitīvo lēmumu īpatsvars valsts kompensācijas cietušajiem piešķiršanai	86
3.	Administrācijas pieņemto lēmumu apstrīdēšanas īpatsvars	11

No 989 pieņemtajiem lēmumiem par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības piešķiršanu vai atteikumu to piešķirt 70% jeb 689 gadījumos pieņemts personai pozitīvs lēmums. Savukārt valsts kompensāciju cietušajiem pozitīvo lēmumu īpatsvars ir 86 % jeb 49 gadījumi no 57 pieņemtajiem lēmumiem.

Programmas darbības rezultāti

Nr.p.k.	Rezultatīvais rādītājs	Rādītāja skaitliskā vērtība
Valsts nodrošinātā juridiskā palīdzība		
1.	Reģistrēto pieteikumu skaits valsts nodrošinātajai juridiskajai palīdzībai	1085
2.	Lēmumu par valsts nodrošināto juridisko palīdzību (piešķiršanu vai atteikumu) skaits	989
3.	Norīkojumi juridiskās palīdzības sniedzējiem, kopskaits	742
4.	Norīkojumi juridiskās palīdzības sniedzējiem, % no kopējā izskatīto pieteikumu skaita	70
5.	Atlīdzības juridiskās palīdzības sniedzējiem apgūšanas intensitāte no kopējās paredzētās summas, %	37
6.	Juridiskās palīdzības saņemšanas procesa ilgums (no lēmuma pieņemšanas JPA līdz pirmajai konsultācijai), dienas	30

7.	Noslēgti līgumi ar juridiskās palīdzības sniedzējiem, kas nav advokāti, t.sk.	11
7.1.	jauni līgumi	0
8.	Noslēgti līgumi ar juridiskās palīdzības sniedzējiem, kas ir advokāti, t.sk.	73
8.1.	jauni līgumi	33
9.	Saņemti paziņojumi par sniegto juridisko palīdzību (tūkst.), tsk.:	16
9.1.	Kriminālprocesā (tūkst.)	15
Valsts kompensācijas cietušajiem		
10.	Reģistrēto pieteikumu skaits valsts kompensācijām cietušajiem	92
11.	Lēmumu par valsts kompensāciju cietušajiem (piešķiršanu vai atteikumu) skaits	57
12.	Personu, kuras saņēmušas valsts kompensāciju cietušajiem, skaits	49
13.	Izmaksātās kompensācijas cietušajiem, % no kopējā izskatīto pieteikumu skaita	86
14.	Valsts kompensācijas cietušajiem pieprasījumu izskatīšanas un lēmuma pieņemšanas laiks (dienas)	30
15.	Vidējais valsts kompensācijas apmērs uz 1 cietušo, Ls	360
Citi		
16.	Reģistrēto iesniegumu skaits	561
17.	Informatīvo pasākumu skaits	5
18.	Sniegtās konsultācijas pa informatīvo tālruni par tiesībām vērsties pēc valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības un valsts kompensācijām cietušajiem un to izmaksas kārtību, skaits	1562

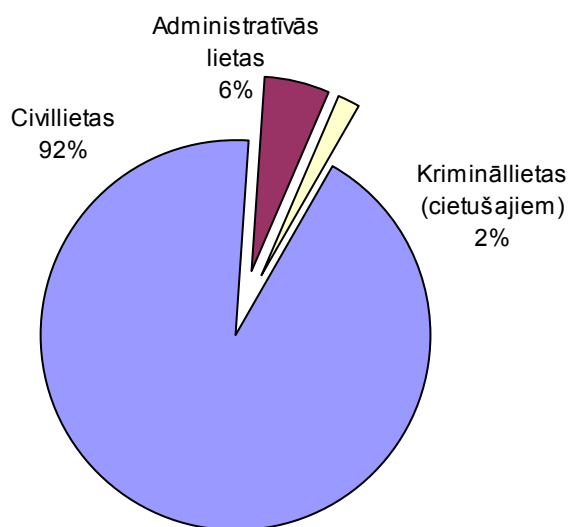
2.3. Informācija par pakalpojumiem

2.3.1. Sniegto pakalpojumu veidi

JPA ar iesniegumu valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības saņemšanai 2006.gadā personas vērsušās 1085 gadījumos. Visvairāk valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības iesniegumi saņemti martā, jūnijā un jūlijā – attiecīgi 122, 112 un 113. Vidēji mēnesī JPA saņēma apmēram 90 juridiskās palīdzības pieteikumus. No 2006.gadā pieņemtajiem 989 lēmumiem par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības piešķiršanu 689 gadījumos tā personām piešķirta, savukārt 300 gadījumos – atteikta. Pārējos gadījumos pieteikuma iesniedzējam lūgti papildus nepieciešamie dokumenti, līdz ar to šīs lietas atrodas izskatīšanas procesā.

Galvenokārt juridiskā palīdzības piešķirta civillietās – 639 personām, 39 personām administratīvajās lietās, bet 11 cietušajiem krimināllietās.

2006.gadā piešķirtā valsts nodrošinātā juridiskā palīdzība

No juridiskās palīdzības sniedzējiem par paveikto darbu apmaksai saņemti 16 384 paziņojumi. No 2006.gadā saņemtajiem juridiskās palīdzības sniedzēju iesniegtajiem paziņojumiem: 15 257 paziņojumi saistīti ar juridiskās palīdzības sniegšanu krimināllietās (galvenokārt nodrošinot obligāto aizstāvību pēc procesa virzītāja uzaicinājuma kriminālprocesā), 1084 paziņojumi – civillietās, bet 43 paziņojumi administratīvajās lietās.

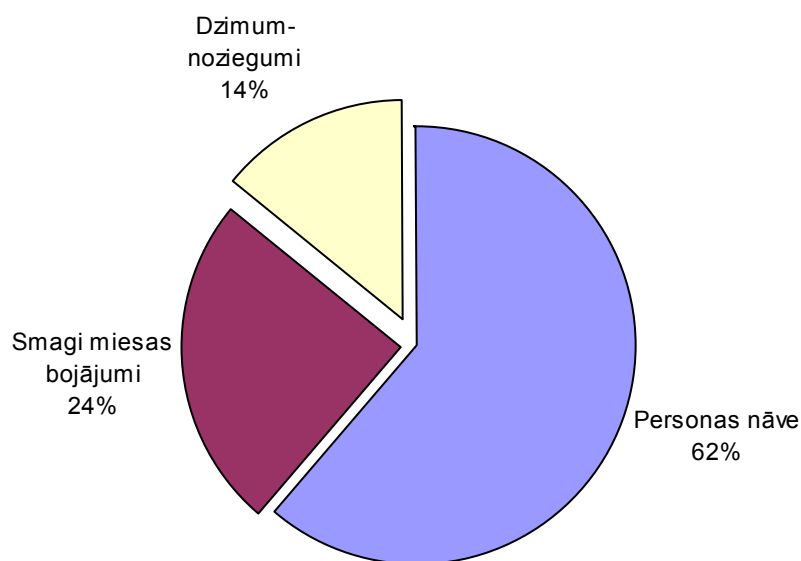
2006.gadā atlīdzībai par valsts nodrošināto juridisko palīdzību izmaksāti 282114,10 latu, no tiem 272037,20 latu izmaksāti par juridiskās palīdzības sniegšanu krimināllietās.

Laika posmā no 2006.gada 20.jūnija, kad spēkā stājās likums „Par valsts kompensācijām cietušajiem”, līdz 2006.gada 31.decembrim JPA ar valsts kompensācijas cietušajiem pieprasījumu vērsušās 92 personas. Visvairāk valsts kompensācijas cietušajiem iesniegumi saņemti augustā, novembrī un decembrī – attiecīgi 13, 15 un 44. Vidēji mēnesī JPA saņēma apmēram 15 valsts kompensācijas pieteikumus. No pārskata periodā saņemtajiem kompensācijas pieprasījumiem 57 gadījumos pieņemts lēmums – 49 personām izmaksāta valsts kompensācija, 8 tā atteikta.

Valsts kompensācija cietušajiem 30 gadījumos izmaksāta, ja tīša nozieguma rezultātā iestājusies personas nāve, 12 personām par saņemtajiem smagiem miesas bojājumiem, bet 7 personām par to dzimumneaizskaramības aizskārumu.

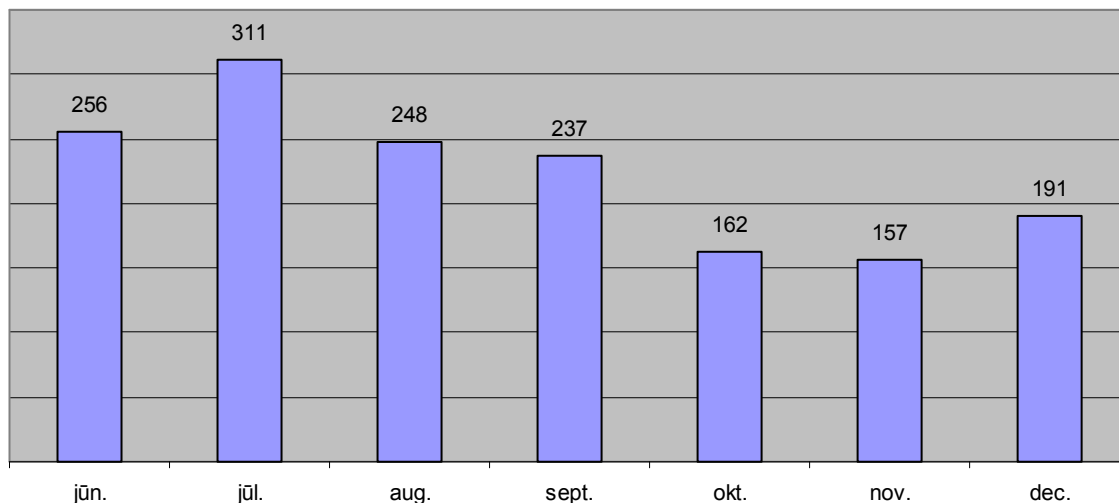
Pārskata periodā valsts kompensācijās cietušajiem izmaksāti 19035 lati.

2006.gadā izmaksātās valsts kompensācijas cietušajiem, pa nodarījumu veidiem

No 2006.gada jūnija JPA iedzīvotāju ērtībām ieviesa informatīvo bezmaksas tālruni 800 18 01, lai sniegtu konsultācijas par iespējām un kārtību, kādā iesniedzami juridiskās palīdzības un valsts kompensāciju iesniegumi, pieteikuma veidlapas aizpildīšanu un tai pievienojamajiem dokumentiem.

2006.gadā sniegtā informācija pa informatīvo bezmaksas tālruni, skaits

No brīža, kad tika ieviests informatīvais tālrunis, līdz 2006.gada 31.decembrim JPA sniegusi 1562 šādas konsultācijas.

2.3.2. Uzlabojumi pakalpojumu pieejamības un kvalitātes nodrošināšanā

Lai uzlabotu JPA sniegto pakalpojumu pieejamību:

- JPA nodrošina apmeklētāju pieņemšanu katru darba dienu no pulksten 9:00 līdz 17:00. Taču personai nav nepieciešams pašai personīgi vērsties JPA ar iesniegumu valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības vai valsts kompensācijas cietušajiem saņemšanai, tā pieteikumu un tam klāt pievienotos dokumentus var nosūtīt arī pa pastu, līdz ar to iedzīvotājiem no Latvijas reģioniem tiek atvieglota JPA sniegto pakalpojumu pieejamība;
- palielinās ar juridiskās palīdzības sniedzējiem noslēgto līgumu skaits. Pārskata periodā noslēgti 84 līgumi ar juridiskās palīdzības sniedzējiem – 73 zvērinātiem advokātiem, 3 zvērinātu advokātu palīgiem, 8 praktizējošiem juristiem. Lai juridiskās palīdzības saņemšana būtu pēc iespējas efektīvāka un ērtāka, norīkojot personas pie juridiskās palīdzības sniedzējiem, tiek ņemta vērā juridiskās palīdzības saņēmēja dzīves vieta un juridiskās palīdzības sniedzēja prakses vieta un kompetence;
- izstrādāti 2006.gada 6.novembrī pieņemtie MK noteikumi Nr.920 „Noteikumi par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības viediem, maksimālo stundu skaitu, samaksas apmēru un kārtību”. Ar šo noteikumu spēkā stāšanos tika aizstāti divi citi Ministru kabineta noteikumi (07.06.2005. noteikumi Nr.407 un 27.09.2005. noteikumi Nr.727), vienlaikus nosakot vienotu juridiskās palīdzības apmaksas kārtību un maksimālo apjomu, tai skaitā palielinot samaksas apmēru juridiskās palīdzības sniedzējam par sniegtajiem pakalpojumiem;
- uzsākts darbs pie juridiskās palīdzības un valsts kompensāciju reģistru informācijas sistēmas izveides. Ar reģistru valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības un valsts kompensāciju cietušajiem izveidi tiks nodrošināta vienota uzskaitē par valsts iedzīvotāju pieprasīto juridisko palīdzību un valsts kompensācijām cietušajiem;
- paplašināts darbs sabiedrības informēšanā. Tika izstrādāta JPA sabiedrības informēšanas koncepcija 2006.gadam, lai sniegtu informāciju par maznodrošināto un trūcīgo personu tiesībām un iespējām saņemt valsts nodrošināto juridisko palīdzību, valsts kompensācijas, kā arī par aktualitātēm: ievietoti informatīvi raksti

interneta portālos „Leta”, „Apollo”, „Delfi”; publicētas preses relīzes laikrakstos „Diena”, „Neatkarīgā rīta avīze”, „Rīgas Balss”, „5min”, „Latvijas Vēstnesis”, „Vesti Segodņa”, „Čas”, „Latgales laiks”, „Bauskas dzīve”, „Kurzemnieks”, „Dzirkstele”; sniegtas vairākas intervijas „Latvijas radio 4”; ar atkārtojumiem rādīti 3 sižeti LTV1 raidījumā „Manas tiesības” (sīkāk skatīt 5.nodaļu „JPA komunikācija ar sabiedrību”). Tāpat tika rīkotas 2 publiskās diskusijas par aizstāvja nodrošināšanu kriminālprocesā. Pārskata periodā JPA sagatavoja bukletus par valsts nodrošināto juridisko palīdzību, izveidoja Interneta mājas lapu www.jpa.gov.lv, un ieviesa bezmaksas informatīvo tālruni 800 18 01.

2.4. Jaunās politikas iniciatīvas

Pārskata gadā JPA darbinieki Tieslietu ministrijas darba grupu sastāvā piedalījās Ministru kabineta noteikumu projekta izstrādē, lai līdz konkurētspējīgam līmenim palielinātu juridiskās palīdzības sniedzēju atlīdzības apmēru un būtu iespējams piesaistīt vairāk advokātus juridiskās palīdzības sniegšanai. Tā rezultātā tika pieņemti 2006.gada 6.novembra Ministru kabineta 06.11.2006. noteikumi Nr. 920 „Par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības veidiem, maksimālo stundu skaitu, samaksas apmēru un kārtību”. Jaunā politikas iniciatīva tika īstenota pārskata gadam piešķirto valsts budžeta līdzekļu ietvaros.

2006.gadā apzinātas aizstāvības nodrošināšanas mehānisma problēmas kriminālprocesā, kas saistītas ar juridiskās palīdzības sniegšanas obligāto raksturu krimināllietās. Pamatojoties uz identificētajām problēmām, tika rīkotas diskusijas un semināri, kas bija par pamatu, lai Tieslietu ministrijā tiktu izveidota darba grupa trīs tiesību aktu pilnveidošanai. Precizējumus nepieciešams veikt Advokatūras likumā, Valsts nodrošinātās palīdzības likumā un Kriminālprocesa likumā.

2.5. Vadības un darbības uzlabošanas sistēmas efektīvas darbības nodrošināšanai

Lai uzlabotu iestādes sistēmas efektīvas darbības nodrošināšanu, JPA pārskata gadā veikusi vairāku pasākumu kopumu iekšējās kontroles, kvalitātes vadības, iekšējā audita, riska vadības un iespējamās korupcijas novēršanas jomās.

Ņemot vērā, ka JPA kā iestāde izveidota tikai 2006.gada 1.janvārī, iestādes 2006.gada 2.pusgada darba plāns apstiprināts 2006.gada 30.jūnijā un tajā uzsvars tika likts uz mērķiem, kas vērsti uz iestādes attīstību.

Korupcijas novēršanai un apkarošanai iekšējā kontroles sistēmā JPA īsteno sekojošus pasākumus:

- ir noteikta iestādes lielumam un darbībai atbilstoša struktūra;
- iestādes mērķu sasniegšanai nepieciešamie pienākumi ir sadalīti starp struktūrvienībām, ierēdņiem un darbiniekiem atbilstoši katra kompetencei;
- ir noteikta kārtība, kādā notiek ierēdņu iecelšana amatā un atbrīvošana no amata (darbinieku pieņemšana un atbrīvošana);
- nepārtraukti notiek ierēdņu un darbinieku apmācība un kvalifikācijas paaugstināšana;
- ir izstrādāti amatu aprakstu un struktūrvienību reglamenti;
- visa veida darbība tiek plānota;
- iestādes iekšējās darbības procesi ir aprakstīti iekšējos normatīvajos aktos;
- regulāri tiek veikta ierēdņu amata pienākumu un darbinieku darbības un tās rezultātu novērtēšana;
- tiek nodrošināta nepārtraukta dažādu līmeņu vadītāju, darbinieku un ierēdņu savstarpēja sazināšanās un informācijas apmaiņa.

JPA vadība regulāri kontrolē gada plānā noteikto uzdevumu izpildi, pirms noteiktā termiņa atgādinot par uzdevumu tā izpildē iesaistītajiem darbiniekiem un sekojot līdzī uzdevumu sekmīgai izpildei un kvalitātei.

Ņemot vērā, ka JPA ir valsts pārvaldes iestāde, kurai ir normatīvajos aktos noteikto uzdevumu izpildfunkcijas, politiķi, sabiedrības pārstāvji un mediji maz iesaistās iestādes darbībai būtiskos procesos. No masu mediju puses būtu vēlama lielāka ieinteresētība to jautājumu atspoguļošanā, kas saistīti ar iestādes darbību. Sabiedrības pārstāvji un mediji ir informēti par aktuālām ar juridiskās palīdzības sniegšanu saistītām tēmām.

3. JPA budžeta informācija

3.1. Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums

Nr. p.k.	Finanšu līdzekļi	Iepriekšējā gadā (faktiskā izpilde)	Pārskata gadā	
			Apstiprināts likumā	Faktiskā izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	0	1558336	803155
1.1.	dotācijas	0	1558336	803155
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	0	0	0
1.3.	ārvalstu finanšu palīdzība	0	0	0
2.	Izdevumi (kopā)	0	1558336	803155
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	0	1486116	730935
2.1.1.	subsīdijas un dotācijas, tai skaitā iemaksas starptautiskajās organizācijās	0	0	0
2.1.2.	pārējie uzturēšanas izdevumi	0	1486116	730935
2.2.	Izdevumi kapitālieguldījumiem	0	72220	72220

No programmai „Juridiskās palīdzības nodrošināšana” pasākumam „Juridiskās palīdzības administrācijas izveidošana” plānotā finansējuma apjoma 2006.gadā izlietoti 71,4 %. Neskatoties uz to, ka tikai no 2006.gada jūnija mēneša JPA darbojas pastāvīgās darba telpās ar atbilstošu tehnisko nodrošinājumu un pilnvērtīgiem sakaru pakalpojumiem (telefons, internets, e-pasts) ir nodrošināta iestādes izveide un funkciju izpilde. Tādēļ arī attiecīgi mazāks ir līdzekļu izlietojums telpu nomai, uzturēšanai, sakaru pakalpojumiem un materiālu iegādei. Valsts budžeta līdzekļi nav izlietoti nepārdomātu un finansiāli neizdevīgu pakalpojumu un preču iegādei. JPA telpas no jauna izbūvētas un izremontētas par iznomātāja līdzekļiem tādējādi ietaupot šiem mērķiem plānotos 61 tūkstošus latu.

Otrs programmas „Juridiskās palīdzības nodrošināšana” pasākums ir „Atlīdzība juridiskās palīdzības sniedzējiem”. Šī pasākuma faktiskā līdzekļu apguve 2006.gadā ir tikai 37 % no plānotā, ko ietekmējušas izmaiņas likumdošanā saistībā ar advokātu sniegto pakalpojumu samaksas kārtību un apmēru (Kriminālprocesa likums, Ministru kabineta noteikumi Nr.727), salīdzinot ar iepriekšējo gadu, kad maksājumus veica Tieslietu ministrijas Plānu un finanšu departaments, īpaši neizmainoties advokātu piedādīto paziņojumu, rēķinu u.c. dokumentu skaitam, samazinājusies apmaksāto

rēķinu kopsumma. 2006.gada 6.novembrī pieņemtie Ministru kabineta noteikumi Nr.920 „Noteikumi par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības veidiem, maksimālo stundu skaitu, samaksas apmēru un kārtību” nosaka lielāku atlīdzības apmēru par procesuālās darbības veidiem un veicina lielāku juridiskās palīdzības sniedzēju ieinteresētību un atbalstu JPA funkcijas veikšanai. Līdz ar to tikai decembra mēnesī izmaksājamais kopējais atlīdzības apjoms pieaudzis par 14 tūkstošiem latu.

Trešais programmas „Juridiskās palīdzības nodrošināšana” pasākums ir „Valsts kompensācijas cietušajiem”. Šī pasākuma budžeta līdzekļu apguve uzsākta tikai no 2006.g. augusta mēneša sakarā ar normatīvo aktu pieņemšanas procesa aizkavēšanos un ir 19% no plānotā. Līdz gada beigām pieņemti 49 pozitīvi lēmumi par kompensāciju izmaksu un kompensācijas izmaksātas kopsummā par 19 tūkstoši latu.

3.2. Veiktie un pasūtītie pētījumi

Lai apzinātu un izpētītu JPA sniegto pakalpojumu nepieciešamību un pieejamību Latvijas reģionos, kā arī lai vispusīgi un detalizēti spētu izvērtēt iestādes darbību, 2006.gada otrajā pusē tika izsludinātas divas iepirkumu procedūras pētījumu veikšanai.

SIA „Somese” uzsāka pētījumu „Ekonomiskā pamatojuma izpēte JPA struktūrvienību izveidošanai Latvijas reģionos, savukārt SIA „Socioloģisko pētījumu institūts” uzsāka pētījumu „Juridiskās palīdzības administrācijas darbības izvērtējuma metodoloģijas izstrāde”. Abu pētījumu praktiskā gaita norisināsies 2007.gadā, un pētījumu rezultāti būs pieejami nākamo pārskata perioda ziņojumos.

4. JPA personāls

Lai sekmīgi īstenotu iestādei noteiktās funkcijas un nodrošinātu efektīvu JPA darbību, 2006.gadā tika izveidotas 35 amatu vietas, no kurām 19 ir ierēdņu, bet 16 - darbinieku amatu vietas. Kopš iestādes izveidošanas 2006.gada 1.janvārī JPA strādājuši 47 darbinieki, no tiem 10 uz uzņēmuma līguma pamata. Vidējā darba samaksa darbiniekiem, ieskaitot vadību, ir Ls 380 (bruto), vidējā darba samaksa juristiem ir Ls 362 (bruto).

2006.gada janvārī JPA strādāja 9 darbinieki – 4 ierēdņi un 5 līgumdarbinieki. 2006.gada decembrī JPA jau strādāja 29 darbinieki – 15 ierēdņi un 14 līgumdarbinieki.

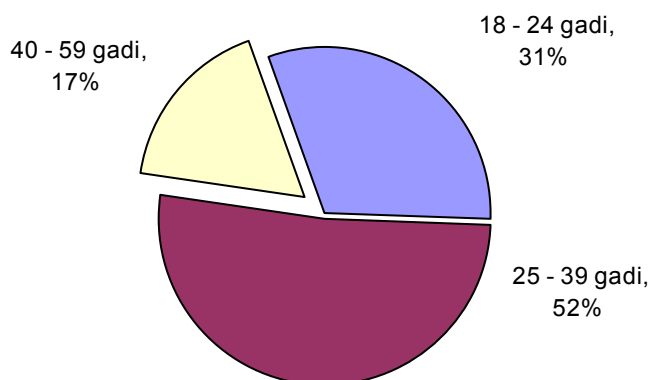
No iestādes kopējā darbinieku skaita 24 ir sievietes, t.i. 83 %, bet 5 ir vīrieši, t.i. 17 %.

Darba attiecības ar JPA 2006.gadā pārtrauca kopumā 8 darbinieki – 5 ierēdņi un 2 līgumdarbinieki pēc pašu vēlēšanās un 1 līgumdarbinieks pēc darbinieka un darba devēja savstarpējās vienošanās.

Pārskata periodā JPA strādājošo vidējais vecums ir 31 gads, bet sadalījums vecuma grupās ir sekojošs:

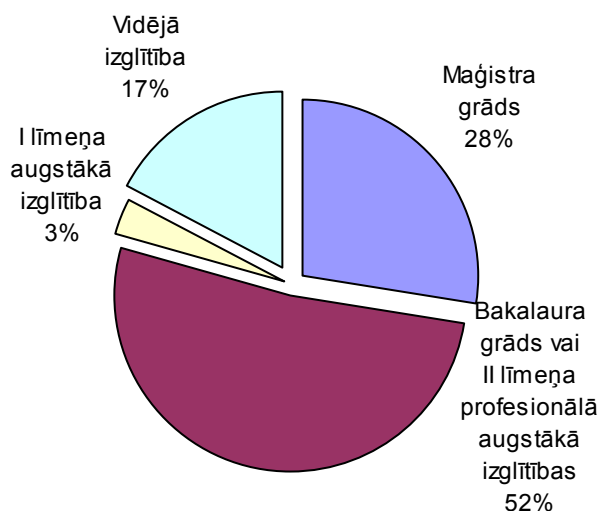
- vecumā no 18 līdz 24 gadiem - 9 darbinieki;
- vecumā no 25 līdz 39 gadiem – 15 darbinieki;
- vecumā no 40 līdz 59 gadiem – 5 darbinieki.

JPA darbinieku sadalījums vecuma grupās

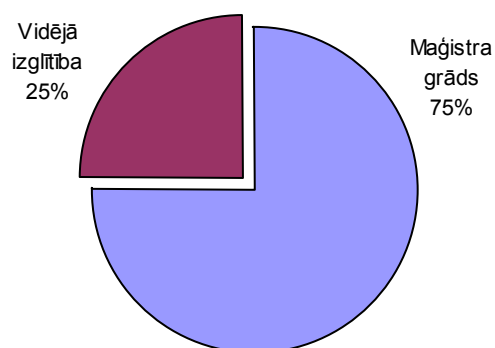
Viens no darbinieku profesionalitātes rādītājiem ir izglītība. No 2006.gadā nogalē 29 strādājošajiem JPA darbiniekiem: 8 darbiniekiem ir maģistra grāds, 15 darbiniekiem ir bakalaura grāds vai 2.līmeņa profesionālā augstākā izglītība, 1 darbiniekam ir 1.līmeņa augstākā izglītība, savukārt 5 darbiniekiem ir tikai vidējā izglītība. Līdz ar to 17 % darbinieku ir ar vidējo izglītību, bet 83% - augstākā izglītība.

JPA darbinieku izglītība

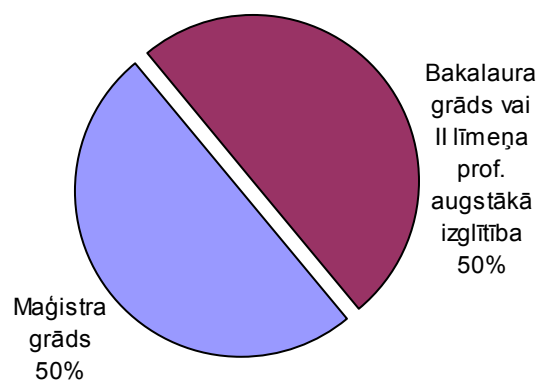

Savukārt, JPA darbinieku ieņemamo amatu un izglītības korelācijā redzams, ka darbinieki ar augstāku izglītību ieņem augstākus amatus iestādes organizatoriskajā struktūrā.

Administratīvais personāls

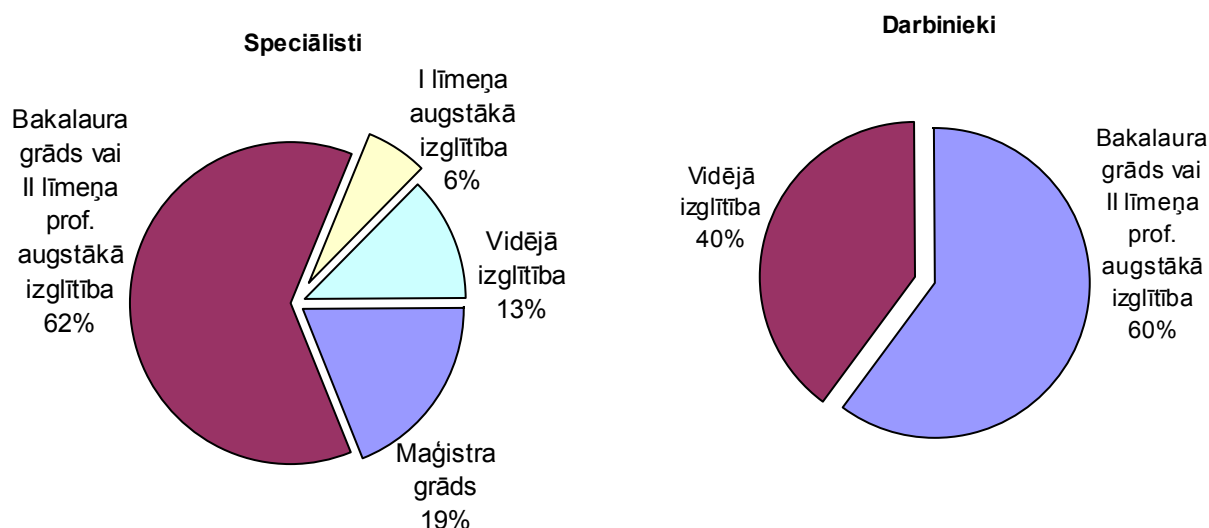

Nodaļu vadītāji

Administratīvo personālu veido direktors, viņa vietnieks, padomnieks un palīgs. Visiem administratīvā personāla darbiniekiem, izņemot direktora palīgu, ir augstākā izglītība – maģistra grāds.

Visiem nodaļu vadītājiem ir augstākā izglītība, diviem no tiem maģistra grāds, pārējiem diviem ir bakalaura grāds.

No iestādes speciālistiem (juristi, grāmatveži, vecākie eksperti un lietveži) 3 darbiniekiem ir maģistra grāds, 10 ir bakalaura grāds vai II līmeņa profesionālā augstākā izglītība, 1 darbiniekam ir I līmeņa profesionālā augstākā izglītība, bet 2 darbiniekiem ir vidējā izglītība.

Savukārt no darbiniekiem – pārvaldes vecākajiem referentiem 3 darbiniekiem ir bakalaura grāds vai II līmeņa profesionālā augstākā izglītība un 2 darbiniekiem ir vidējā izglītība

12 (41 %) darbinieki studē kādā no Latvijas augstskolām, lai iegūtu bakalaura, maģistra vai doktora grādu, no tiem 3 darbinieki (10 %) pašlaik apgūst pirmo augstāko izglītību, pārējie paaugstina jau iegūto augstākās izglītības grādu. Divi no JPA darbiniekiem studē doktorantūrā (Rīgas Stradiņa Universitātē), septiņi studē maģistratūrā (Latvijas Policijas akadēmijā, Biznesa augstskolā „Turība”, Rīgas Stradiņa Universitātē, Latvijas Universitātē), bet trīs darbinieki studē, lai iegūtu

bakalaura grādu (Latvijas Policijas akadēmijā, Biznesa augstskolā „Turība”, Praktiskās psiholoģijas augstskolā).

Lai paaugstinātu savas profesionālās prasmes un spējas, 2006.gadā JPA darbinieki apmeklējuši šādus kursus un seminārus:

- Administratīvās tiesas un tiesvedība;
- Cilvēktiesības;
- Publisko iepirkumu likums;
- Valsts iepirkuma procedūras Eiropas Savienībā;
- Starptautiskie grāmatvedības standarti;
- Efektīva rakstiskā komunikācija;
- Klientorientēta saskarsme;
- Elektronisko dokumentu izstrādāšana, arhivēšana, un iznīcināšana valsts budžeta iestādēs;
- Lietu arhivēšana. Arhīva darba organizācija.

2006. gadā visiem darbiniekiem tika veikta ierēdņu un darbinieku darbības un tās rezultātu novērtēšana. Novērtēšanas laikā visi darbinieki izteikuši vēlmi papildināt savas zināšanas ar darba specifiku saistītosursos un semināros. Visbiežāk minētie kursi, kurus darbinieki vēlas apmeklēt 2007.gadā savas kvalifikācijas paaugstināšanai:

- Administratīvās tiesības, administratīvais process iestādē;
- Normatīvo aktu izstrāde;
- Valsts pārvaldes likums;
- Eiropas tiesības;
- Klientorientēta saskarsme;
- Laika menedžments.

5. JPA komunikācija ar sabiedrību

2006.gadā JPA gan pati, gan ar sadarbības partneru palīdzību uzsāka sabiedrības informēšanu par juridiskās palīdzības un valsts kompensāciju cietušajiem saistītajiem jautājumiem. Tika sagatavots un izdots informatīvais materiāls bukleta veidā „Valsts nodrošinātā juridiskā palīdzība maznodrošinātām un trūcīgām personām” latviešu un krievu valodās. Sadarbībā ar Tieslietu ministriju tika sagatavots un izdots informatīvais materiāls bukleta veidā „Valsts nodrošinātā juridiskā palīdzība pārrobežu strīdā” latviešu valodā.

Lai operatīvi un pēc iespējas plašāk informētu sabiedrību un nodrošinātu precīzu informāciju, tika izveidota iestādes mājas lapa Internetā www.jpa.gov.lv, kurā regulāri tiek aktualizēta jaunākā informācija, ieskaitot nosūtīto informāciju masu saziņas līdzekļiem, publikācijas presē. Tāpat tika izveidots bezmaksas informatīvais tālrunis 800 18 01, kuru, kā rāda prakse, aktīvi izmanto interesenti par juridiskās palīdzības un valsts kompensācijas saņemšanas iespējām.

Ar JPA sadarbību tapušas vairākas publikācijas centrālajos masu saziņas līdzekļos un portālos, kā arī sniegtas intervijas raidījumiem televīzijā un radio.

Lai valsts varētu nodrošināt personas tiesības uz valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības un valsts kompensāciju cietušajiem saņemšanu, šī mērķa īstenošanai ir iesaistītas vairākas puses – ne tikai JPA, bet arī pašvaldības un kriminālprocesa virzītāji. JPA ir uzrunājusi katru Latvijas pašvaldību ar vēstuli, kurā lūgts informēt pašvaldības atbildīgās amatpersonas par trūcīgo un maznodrošināto iedzīvotāju tiesībām uz valsts nodrošināto juridisko palīdzību un ziņot JPA par problēmām, kas saistītas ar likuma piemērošanu attiecīgajā pašvaldībā. Vienlaikus vēstulei pievienots buklets „Valsts nodrošinātā juridiskā palīdzība maznodrošinātām un trūcīgām personām”, kā arī izteikts aicinājums saņemt papildus bukletus. Vēstulē tika lūgts pašvaldībai nosūtīt informāciju par to, cik personām / ģimenēm piešķirts maznodrošinātās vai trūcīgās statuss, kas ir spēkā līdz 2006.gada beigām. Jāatzīst, ka no 564 pašvaldībām, kurām tika nosūtīta šāda vēstule, tika saņemtas 90 atbildes, no kurām lielākā daļa lūdza nosūtīt papildus informatīvo materiālu.

6. JPA plāns 2007.gadam

6.1. Galvenās prioritātes

2007.gadam noteiktas trīs galvenās prioritātes:

- I. Izstrādāt priekšlikumus adekvātas valsts nodrošinātās aizstāvības nodrošināšanai kriminālprocesā;
- II. Izstrādāt koncepcijas projektu par juridiskās palīdzības nodrošināšanas pieejamību reģionos;
- III. Izveidot juridiskās palīdzības reģistru un valsts kompensāciju reģistru.

6.2. Plānotie pētījumi

2007.gadā plānots turpināt 2006.gadā JPA pasūtīto pētījumu „Ekonomiskā pamatojuma izstrāde juridiskās palīdzības administrācijas struktūrvienību izveidošanai Latvijas reģionos”, kuru veic SIA „Somese”, pamatojoties uz JPA publisko iepirkumu.

Pētījuma mērķis ir noskaidrot, vai Juridiskās palīdzības administrācijas efektīvai funkciju realizācijai un Valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības likuma mērķu īstenošanai ir nepieciešama reģionālo struktūrvienību izveidošana.

Tāpat tiks īstenots pētījums „Juridiskās palīdzības administrācijas darbības izvērtējuma metodoloģijas izstrāde”, ko veiks SIA „Socioloģisko pētījumu institūts”.

Pētījuma mērķis ir definēt JPA darbības izvērtēšanas rezultātīvos rādītājus. Ņemot vērā, ka JPA pamatfunkcijas ir saistītas ar sociāli tiesisko sfēru un darbības rādītāji nevar tikt izvērtēti par pamatu ņemot klasisko rezultātīvo rādītāju izvērtēšanas metodi, ir nepieciešama šādu zinātniski un empīriski pamatota rezultātīvo rādītāju definēšana un adekvāta izvērtēšanas metodika.